

اشاره

منظور از وقایع پیش از ظهور، آن دسته از رخدادهایی است که در آستانه ظهور رخ می دهد؛ اعم از این که اندکی قبل از ظهور یا هم زمان با آن باشد. در آن زمان، حوادث و رخدادهای مهمی به وقوع می پیوندد که منتهی به ظهور امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف خواهد شد. بررسی و شناخت آن حوادث، هم به دلیل انعکاس گسترده آن در روایات و هم به لحاظ تأثیرات وسیع منطقه ای و جهانی آن، بسیار حائز اهمیت است.

عامل پیدایش این تحولات دو چیز است؛

اول، اختلاف و کشمکش در کشورهای عربی، مخصوصاً سرزمین حجاز، که منجر به ناامنی و بی ثباتی در این مناطق می شود .
دوم، ظهور پدیده سفیانی در منطقه شام و گسترش فتنه و آشوب آن در دیگر سرزمین های اسلامی.

وقوع این رخدادها در منطقه خاورمیانه، سبب پیدایش بحران سیاسی اجتماعی شدید در کشورهای عربی (مناطق شامات و حجاز و عراق) گردیده و شرایط را برای ابتکار عمل شیعیان و ظهور امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف فراهم می سازد.

آغاز بی ثباتی در خاورمیانه

در آستانه ظهور، سرزمین های عربی در اثر سوء مدیریت حکام جور و فرمانروایان طغیانگر، دچار نابسامانی شدیدی می شود. درباره وضعیت اعراب در هنگامه ظهور و نکوهش فرمانروایان آنان روایات بسیاری وارد شده است.

برای مثال، امام صادق علیه السلام می فرماید: «وَيْلٌ لِّطَغَاةِ الْعَرَبِ مِنْ شَرِّ قَدْ اقْتَرَبَ؛ (1) وای بر طاغیان عرب، از شری که به زودی گریبان گیر آنان خواهد شد».

هم چنین از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم نقل شده است که فرمود: «يَقَعُ خُرُوجُهُ بَعْدَ تَدَابُرٍ وَ اخْتِلَافٍ بَيْنَ اَمْرَاءِ الْعَرَبِ وَ الْعَجَمِ اِلَى اَنْ يَصِيْرَ الْاَمْرُ اِلَى رَجُلٍ مِنْ وُلْدِ اَبِي سَفْيَانَ؛ (2) خروج مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف زمانی به وقوع می پیوندد که نزاع و کشمکش و اختلاف شدیدی در میان فرمانروایان عرب و عجم، در گیرد و این کشمکش و نزاع در میان آنان تداوم یابد تا آن که رشته امور به دست مردی از تبار ابوسفیان برسد».

بر اساس این حدیث، قیام حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف در شرایطی به وقوع می پیوندد که جهان اسلام، مخصوصاً کشورهای عربی و منطقه خاورمیانه، دچار آشوب، هرج و مرج و بی ثباتی شدیدی شده باشند تا زمینه برای به قدرت رسیدن عناصر پلید و خون آشامی چون سفیانی پدید آید. از این رو، تحولات بنیادین در خاورمیانه، سرآغاز تحولات بزرگ جهانی و زمینه ساز رخداد بزرگ ظهور امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف خواهد بود. از این لحاظ، این رخدادها بستر رشد و بالندگی جریان عدالت خواهی و پیروزی نهایی حق طلبان است.

این تحولات با محوریت دو جریان متخاصم شکل می گیرد؛ اول، جریان قدرت طلب، تمامیت خواه و ستمگر با محوریت سفیانی و دوم، نهضت های حق گرا و عدالت خواه با تفکرات ناب شیعی که در تقابل با سفیانی قرار دارند. آنان گرچه همانند جریان سفیانی، یک پارچه و متمرکز نیستند، اما دارای هدف و آرمانی واحدند و آن، ظهور امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف و تلاش در این راستا است. رهبری این جریان را شخصیت های برجسته ای مثل یمانی، خراسانی، شعیب بن صالح، سید حسنی و... برعهده دارند.

1- الغیبه، نعمانی، ص 204.

2- معجم احادیث الامام المهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف ج 3، ص 23.